

Σε άμεσο κίνδυνο ο ναός του Προφήτη Ηλία στη Σμύρνη

/ [Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#)

Του Δημήτρη Ρηγόπουλου

Θα «θυσιαστεί» για την κατασκευή νέων οδικών αρτηριών στην περιοχή.

Μετά το 1922 η περιοχή κηρύχθηκε στρατιωτική ζώνη και ο ναός, απροσπέλαστος, χρησίμευσε σαν αποθήκη πυρομαχικών.

Ενας νέος αυτοκινητόδρομος απειλεί με εξαφάνιση από μέρα σε μέρα μία από τις ελάχιστες ορθόδοξες εκκλησίες που σώζονται σήμερα όρθιες στην ευρύτερη περιοχή της Σμύρνης. Ο Προφήτης Ηλίας είναι μία τρίκλιτη βασιλική του 1846, κτισμένη από τον Οικουμενικό Πατριάρχη Ανθιμο ΣΤ΄, διαστάσεων περίπου 10×19 μ., με τετράπλευρη κεραμοσκεπή, βρίσκεται δύο χλμ. νοτιοανατολικά της πόλης, στην κοιλάδα της Αγίας Αννης με τα ρωμαϊκά υδραγωγεία, την οποία διαρρέει

ο περίφημος Μέλης ποταμός και εποπτεύει τον δρόμο που οδηγεί στον

Μπουτζά.

Η επικείμενη κατεδάφιση του Προφήτη Ηλία, μιας μορφής που σημειωτέον τυγχάνει σεβασμού από χριστιανούς και μουσουλμάνους, θα συμβεί την ίδια στιγμή που βρίσκεται σε εξέλιξη το φιλόδοξο σχέδιο του Μητροπολιτικού Δήμου

της Σμύρνης για την ανάδειξη χαμένων μνημείων της πόλης και την προσέλκυση τουριστών. Μόλις πρόσφατα ισοπεδώθηκε μία ολόκληρη γειτονιά στις πλαγιές του λόφου του Πάγου (Kadifekale), με σκοπό να έρθουν στο φως τα ελάχιστα σωζόμενα λείψανα του αρχαίου θεάτρου της πόλης προκειμένου αυτό να αναστηλωθεί πλήρως (!)

και να επαναλειτουργήσει.

Ο Προφήτης Ηλίας, όπως μας ενημερώνει ο

Αχιλλέας Χατζηκωνσταντίνου, γεωγράφος και μελετητής της ιστορικής τοπογραφίας

της Σμύρνης, είναι σήμερα ερειπωμένος. Τις μεγαλύτερες φθορές έχει υποστεί ο τοίχος στη δυτική πλευρά του ναού, με μεγάλο τμήμα του συμπεριλαμβανομένης και

της θύρας του ναού να λείπει εντελώς. Το εσωτερικό του ναού είναι πλήρως λεηλατημένο. Το μεγάλο του μέγεθος και η ερημική τοποθεσία στην οποία βρισκόταν,

οδήγησε κάποιους να το χαρακτηρίσουν μοναστήρι, κάτι που όμως λόγω της απουσίας

άλλων κτισμάτων (κελιά κ.λπ.) δεν φαίνεται να ευσταθεί.

Η εκκλησία του

Προφήτη Ηλία μέσα στο ειδυλλιακό τοπίο της εξοχής, με το ποτάμι και τα ρωμαϊκά υδραγωγεία, ήταν αγαπημένος προορισμός των Σμυρναίων και τη βλέπουμε να απεικονίζεται σε διάφορες καρτ-ποστάλ εκείνης της εποχής. Γνωρίζουμε δε από το Σολομωνίδη και τα ονόματα των ιερέων κατά τη Μικρασιατική Καταστροφή που ήταν

Αρίσταρχος και Αγαθάγγελος.

Μετά το 1922, η περιοχή κηρύχτηκε στρατιωτική ζώνη και ο ναός, απροσπέλαστος, χρησίμευσε ως αποθήκη πυρομαχικών. Αυτό όμως δεν μπορεί να τον προστατεύσει πλέον. Με τα πρόσφατα σχέδια του Μητροπολιτικού Δήμου της Σμύρνης για την κατασκευή νέων οδικών αρτηριών, ο ναός τίθεται παρά τις αρχικές διαβεβαιώσεις σε άμεσο κίνδυνο.

Το 2011 εκπονήθηκε, από τον Τούρκο μεταπτυχιακό φοιτητή αρχιτεκτονικής Doğay Korkmaz η μοναδική γνωστή μελέτη για τον Προφήτη Ηλία που τώρα καθίσταται πλέον τραγικά επίκαιρη αν και παραμένει αδημοσίευτη. Με την καταστροφή του ναού χάνεται επίσης κάθε ελπίδα μελέτης όλων εκείνων των κατάλοιπων προηγούμενων ιστορικών περιόδων που πιθανώς σώζονται ακόμα. Η απώλεια για τη μελέτη της ιστορίας της περιοχής της Σμύρνης των βυζαντινών κυρίως χρόνων θα είναι τεράστια. Το μεγαλύτερο όμως πλήγμα είναι απέναντι στην ιστορία του Μικρασιατικού Ελληνισμού τα σεβάσματά του οποίου το ένα μετά το άλλο συνεχίζουν να εξαφανίζονται, ύστερα από πολλά χρόνια λησμονιάς και εγκατάλειψης.

Για τους χρήστες του Διαδικτύου, το στίγμα της εκκλησίας στο Google Earth είναι: 38° 24' 1,45" B 27° 8' 30,75" A. Εκεί μπορεί κανείς να δει εκτός από φωτογραφίες και το τρισδιάστατο μοντέλο του σωζόμενου κτίσματος.

Πηγή πληροφοριών: Αχιλλέας Χατζηκωνσταντίνου, Γεωγράφος – Μελετητής της Ιστορικής Τοπογραφίας της Σμύρνης

Βιβλιογραφία:

Χρήστος Σ. Σολομωνίδης «Η Εκκλησία της Σμύρνης» Αθήνα 1960

Doğay Korkmaz, 'Master Thesis: Investigation of Conservation Problems of the Prophet Elias (Elijah) Church in Izmir', İzmir Institute of Technology, 2011.

Πηγή: http://synodoiporia.blogspot.gr/2013/08/blog-post_1726.html